

пддду

ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

МАТЕРІАЛИ XI НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ ІНТЕРНЕТ-КОНФЕРЕНЦІЇ

«АКТУАЛЬНІ НАПРЯМКИ ТА ПРОБЛЕМИ У ТЕХНОЛОГІЯХ ВИРОЩУВАННЯ ПРОДУКЦІЇ РОСЛИННИЦТВА»

(25 ЛИСТОПАДА 2021 РОКУ)

м. Полтава, Україна

УДК 631.5
1-66

Матеріали XI науково-практичної інтернет–конференції «Актуальні напрямки та проблеми у технологіях вирощування продукції рослинництва» / Редкол.: В.В. Гангур (відп. ред.) та ін. Полтавський державний аграрний університет, 2021. 151 с.

У збірнику тез висвітлено результати наукових досліджень, проведених науковцями Полтавського державного аграрного університету та інших навчальних і наукових закладів Міністерства освіти і науки України, науково-дослідних установ НААН.

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ

В. В. Гангур – доктор с. - г. наук (відповідальний редактор);
О. А. Антонець – кандидат с. - г. наук (заступник відповідального редактора);
О. М. Куценко – кандидат с. - г. наук, професор;
О. С. Пипко – кандидат с. - г. наук;
С. В. Філоненко – кандидат с. - г. наук;
О. Г. Міленко – кандидат с. - г. наук;
О. В. Бараболя – кандидат с. - г. наук;
М. О. Антонець – кандидат психол. наук.

Рекомендовано до друку вченою радою факультету агротехнологій та екології
ПДАУ, протокол № 4, від 3 листопада 2021 року.

ЗМІСТ

Бараболя О. В. Посівні якості насіння та врожайність пшениці озимої залежно від строків сівби та обробки біологічними препаратами	5
Барат Ю. М., Бурахіна І. О. Продуктивність сортів малини залежно від удобрення	7
Барат Ю. М., Козелько М. О. Продуктивність гібридів соняшнику	10
Гангур В.В., Гангур М.В., Хорошун М.Г. Формування продуктивності ячменю ярого залежно від способів основного обробітку ґрунту	13
Гангур В. В., Космінський О.О., Оплачко Д. В. Формування насінневої продуктивності соняшнику залежно від доз мінеральних добрив	17
Гангур В.В., Котляр Я.О., Іщенко О.Г. Ефективність протруйників за передпосівної обробки насіння пшениці озимої	20
Гангур В. В., Поляков І.А., Яковина В. С. Формування продуктивності гібридів соняшнику різних груп стиглості залежно від системи удобрення	24
Кирлиця А.О., Руденко В.В. Вплив мікродобрив на продуктивність кукурудзи	27
Марініч Л.Г., Пояркова Ю.Ю. Використання методу гібридизації при створенні вихідного матеріалу горошку посівного (озимого) ..	30
Марініч Л.Г., Хмельницький Є.Є. Сенько О.В., Формування насінневої продуктивності сортів стоколосу безостого селекції Полтавської державної сільськогосподарської дослідної станції ім. М.І. Вавилова ІС І АПВ НААН.	33
Рибальченко А.М., Чуб Є.В. Формування насінневої продуктивності сої залежно від сортових особливостей	37
Філоненко С.В., Колісник В.В. Ефективність мікродобрив на висадках буряків цукрових	40
Філоненко С.В., Мотренко М.В. Оптимізація захисту посівів буряків цукрових від бур'янів	44
Філоненко С.В., Осетров С.В. Ефективність регуляторів росту на посівах кукурудзи	48

Філоненко С.В., Райда В.В. Продуктивний потенціал буряків цукрових за позакореневого внесення мікродобрив	52
Четверик О. О., Кіяшко Д. А. Вплив мікродобрив молібдену і бору на насінневу продуктивність люцерни	56
Четверик О. О., Омелич І. І. Вплив норми основного внесення мінеральних добрив на насінневу продуктивність тритикале озимого	59
Четверик О. О., Стась В. О. Вплив регулятора росту рослин «пасліній» на урожайність помідора їстівного	62
Шакалій С. М., Зліщев С. О. Вплив сортових властивостей на формування показників врожайності пшениці озимої	66
Антонець О. А., Дуднік М. І. Вплив укосів на продуктивність насінневих травостоїв люцерни посівної	69
Антонець О. А., Крамаренко А. О. Вплив способів обробітку ґрунту на урожайність конюшини лучної	73
Мельник О. В. Вплив позакореневого підживлення на врожайність соняшнику	76
Тараненко І. В. Урожайність сортів гороху залежно від норми висіву насіння	80
Філоненко С.В., Кочерга А.А., Тригубенко О.М. Гербіциди на маточному полі буряків цукрових: виробнича необхідність чи шаблонні стереотипи	84
Філоненко С.В., Пипко О.С., Зімовець І.С. Вплив рістстимулюючих препаратів на тривалість фаз росту і розвитку насінневих рослин буряків цукрових	88
Філоненко С.В., Попов О.О. Ефективність та доцільність позакореневого підживлення кукурудзи мікродобривами	92
Белова Т. О., Бородай О. О. Вплив субстрату на укорінення зелених живців троянди	96
Копань Д. В., Вплив норми висіву на продуктивність скоростиглих сортів сої	99
Баган А.В., Кодесніков А.С., Черевко В.В., Продуктивність гібридів соняшнику української селекції	103
Антонець О. А. , Колодочка Я.В., Вплив мінеральних добрив на урожайність зерна кукурудзи	106
Тараненко С.В., Григоренко І.О., Вплив сорту на насінневу продуктивність нуту	110
Антонець М.О., Таракан Д.С. Вплив строків сівби на формування урожайності проса	113

Єремко Л.С., Бабенко Є.С. Особливості формування насінневої продуктивності гороху залежно від сортового складу та системи удобрення	116
Єремко Л.С., Бондаренко К.А. Ефективність застосування мікробіологічних препаратів на основі азотфіксуючих та фосформобілізуючих мікроорганізмів у підвищенні насінневої продуктивності гороху	119
Єремко Л.С., Жук Є.В. Вплив елементів технології вирощування на зернову продуктивність посівів нуту	122
Єремко Л.С., Колісник Ю.В., Василюк Я.В. Вплив системи удобрення на формування продуктивності сої	126
Філоненко В.С. Вплив способів основного обробітку ґрунту на продуктивний потенціал буряків цукрових	130
Антонець О. А., Шраменко К. І. Вплив мінеральних добрив на урожайність зерна жита озимого	136
Босенко Є. А. Продуктивність пшениці твердої ярої залежно від удобрення	138
Коваль Д. О. Ефективність застосування ґрунтових гербіцидів у посівах ріпаку озимого	143
Лукіна А. Р. Продуктивність ромашки лікарської залежно від норми висіву насіння	148

6. Філоненко С.В., Тюпка М.В. Формування насінневої продуктивності висадків цукрових буряків за обробки садивних коренеплодів регулятором росту «Грейнактив-С». *Збалансований розвиток агроecosистем України: сучасний погляд та інновації* : матеріали III Всеукраїн. науково-практич. конферен. ПДАА, каф. землеробства і агрохімії ім. В.І. Сазанова, 21 листоп. 2019 р. Полтава: РВВ ПДАА, 2019. С. 151-153.
7. Цвей Я.П., Тищенко М.В., Філоненко С.В. Моніторинг забур'яненості посівів сільськогосподарських культур у ланці зернобурякової сівозміни у виробничих умовах. *Вісник Полтавської державної аграрної академії*. 2018. №1. С. 23-30.

Filonenko S.V., Osetrov S.V. Effectiveness of growth regulators in maize crops.

As a result of three years of field research, it was found that foliar application of growth regulators Florida Fresh, Aminostim and Atonic Plus on corn crops helped to prolong the growing season of its plants, on average, by 4-11 days. The leaf area of crop plants was larger over the years of research on all variants with growth regulators.

УДК 663.63:631.8-022.53:631.816.3

**ПРОДУКТИВНИЙ ПОТЕНЦІАЛ БУРЯКІВ ЦУКРОВИХ ЗА
ПОЗАКОРЕНЕВОГО ВНЕСЕННЯ МІКРОДОБРІВ**

Філоненко С.В., кандидат с.-г. наук, доцент кафедри рослинництва
Райда В.В., здобувач вищої освіти ступеня доктор філософії за спеціальністю 201
Агрономія

Полтавський державний аграрний університет

В результаті дворічного польового експерименту встановлено, що в зоні недостатнього зволоження позакоренево внесення мікродобрив Мікро-Мінераліс (Буряки), Авангард Р Буряк та Інтермаг Цукровий буряк за вирощування буряків цукрових вітчизняних гібридів Хорол та Булава є доцільним та ефективним агрозаходом. Кращим за роки досліджень виявилось внесення мікродобрива Інтермаг Цукровий буряк двічі дозами по 2 л/га: перший раз – у

фазі 2-4 пар справжніх листків, другий – у фазі початку змикання листків у міжряддях.

Актуальність теми. Продуктивність буряків цукрових, що вважаються провідною технічною культурою країн помірного поясу планети і нашої країни в тому числі, суттєво залежить від численних факторів. Серед них головними вважаються попередники, системи обробітку ґрунту, захисту посівів від бур'янів, шкідників та хвороб, якість посівного матеріалу і, звичайно, оптимізована система удобрення [2, 5]. Остання включає як застосування макроелементів у формі численних органо-мінеральних добрив, так і внесення мікроелементів у формі різноманітних мікродобрив [4].

Сьогодні країни Європейського Союзу вносять щороку декілька десятків тисяч тон мікродобрив [6]. Україна, на жаль, щодо цього з багатьох причин відстає від них, але застосування відповідних видів добрив із року в рік у нас теж зростає [1]. Особливо показовим є той факт, що господарства, які впроваджують застосування мікродобрив у якості випробувального агроприйому, і надалі продовжують їх застосовувати [3, 7]. Адже це дає беззаперечні переваги економічного плану, а саме – підвищення рентабельності виробництва рослинницької продукції. Зважаючи на це, питання вивчення впливу позакореневого внесення мікродобрив на продуктивність буряків цукрових та технологічні якості їх коренеплодів все ще залишається відкритим та актуальним для бурякосіючих господарств.

Мета роботи – вивчити вплив мікродобрив Мікро-Мінераліс (Буряки), Авангард Р Буряк та Інтермаг Цукровий буряк, що вносилися позакоренево, на продуктивність буряків цукрових вітчизняних гібридів Хорол і Булава та технологічні якості їх коренеплодів.

Матеріали і методи досліджень. Досліди із вивчення впливу позакореневого внесення різних мікродобрив на продуктивність та технологічні якості коренеплодів буряків цукрових гібридів Хорол та Булава проводили упродовж 2020-2021 років на дослідному полі Веселоподільської дослідно-селекційної станції Інституту біоенергетичних культур і цукрових буряків Національної академії аграрних наук України.

Результати досліджень. В результаті проведених нами досліджень, було встановлено, що подвійне застосування мікродобрив у критичні фази росту і розвитку рослин цукровмісної культури позитивно позначилось на показниках врожайності її коренеплодів. Найбільшою врожайністю культури, в середньому

за два роки, виявилась на варіанті із гібридом Хорол, де позакоренево вносили мікродобриво Інтермаг Цукровий буряк двічі дозами по 2 л/га, і становила 49,7 т/га. Друге місце за врожайністю зайняв варіант із цим же мікродобривом, що вносили позакоренево на посівах гібриду Булава, - 47,9 т/га. Тобто, унікальний склад відповідного мікродобрива, позитивно вплинувши на різні біофізичні та біохімічні реакції в рослинах буряків цукрових, посприяв формуванню більшої продуктивності культури.

Позакоренево внесення мікродобрива Мікро-Мінераліс (Буряки) сприяло отриманню в межах кожного досліджуваного гібриду другої за величиною врожайності культури. Наприклад, на ділянках гібриду Хорол за внесення такого мікродобрива, сформувався врожайність коренеплодів на рівні 46,6 т/га. На ділянках із гібридом Булава це мікродобриво, яке вносили двічі дозами по 2 л/га, сприяло утворенню врожайності буряків цукрових на рівні 44,7 т/га.

Найменший ефект щодо продуктивності буряків отримали на варіантах, де позакоренево вносили мікродобриво Авангард Р Буряк. Саме на його ділянках в межах обох гібридів урожайність виявилася найменшою серед всіх варіантів, де випробовували мікродобрива. Отже, на ділянках варіанту 3, де вирощували гібрид Хорол і позакоренево вносили мікродобриво Авангард Р Буряк двічі дозами по 2 л/га, отримали середню за два роки врожайність коренеплодів на рівні 45,6 т/га. На ділянках варіанту 7, де висівали насіння гібриду Булава і потім рослини культури двічі позакоренево обробляли відповідним мікродобривом, зібрали врожай коренеплодів 43,5 т/га.

Щодо цукристості, то тут можна зазначити, що позакоренево внесення досліджуваних мікродобрив мало позитивний вплив кожного року на цей показник. Всі відповідні варіанти показали зростання вмісту цукру в коренеплодах своїх рослин. Проте, найбільша середня дворічна цукристість коренеплодів виявилась у рослин буряків із ділянок варіанту 8, де вирощували гібрид Булава і позакоренево вносили двічі мікродобриво Інтермаг Цукровий буряк, – 18,3%. На ділянках гібриду Хорол теж найвищою цукристість коренеплодів виявилась саме за внесення цього мікродобрива і склала 18,2%.

Варіанти із іншими мікродобривами мали дещо нижчу цукристість коренеплодів, проте вона виявилася суттєво більшою за контрольні варіанти, де отримали найнижче значення відповідного показника – 17,3% (варіант 1) і 17,5% (варіант 5).

Збір цукру є одним із найголовніших показників бурякоцукрового виробництва, за яким оцінюють ефективність різних агрозаходів, в тому числі й

позакореневе внесення мікродобрив. За два роки досліджень цей показник виявився найбільшим на варіанті 4, де застосовували у посівах гібриду Хорол позакоренево мікродобриво Інтермаг Цукровий буряк двічі дозами по 2 л/га, і становив 9,02 т/га. Дещо відстав від нього варіант 8, на ділянках якого позакоренево вносили це ж мікродобриво і вирощували гібрид Булава, - 8,77 т/га. На контрольних варіантах отримали найнижчий збір цукру, який становив 7,31 т/га (гібрид Хорол) і 7,05 т/га (гібрид Булава).

Щодо інших варіантів, на ділянках яких позакоренево вносили різні мікродобрива, то вони показали значно більший збір цукру, ніж на контрольних ділянках. Але його величина виявилась доказово нижчою, ніж на варіантах із мікродобривом Інтермаг Цукровий буряк.

Висновок. Позакореневе внесення мікродобрив Мікро-Мінераліс (Буряки), Авангард Р Буряк та Інтермаг Цукровий буряк за вирощування буряків цукрових вітчизняних гібридів Хорол та Булава є доцільним та ефективним агрозаходом. Кращим за роки досліджень виявилось внесення мікродобрива Інтермаг Цукровий буряк двічі дозами по 2 л/га: перший раз – у фазі 2-4 пар справжніх листків, другий – у фазі початку змикання листків у міжряддях.

Бібліографічний список.

1. Заришняк А. С. Позакореневе внесення мікродобрив при вирощуванні цукрових буряків. *Цукрові буряки*. 2006. № 4. С. 17–19.
2. Тищенко М.В., Філоненко С.В. Вплив системи удобрення цукрових буряків на продуктивність короткоротаційної плодозмінної сівозміни. *Вісник Полтавської державної аграрної академії*. 2019. №3. С.11-17.
3. Топчій В. Мікродобрива – необхідний крок для росту врожаю. *Агроном*. № 3. 2004.С. 64-67.
4. Філоненко С.В., Питленко О.С. Продуктивність та технологічні якості коренеплодів цукрових буряків вітчизняної та зарубіжної селекції. *Сучасні тенденції виробництва та переробки продукції рослинництва* : матеріали ІV Всеукраїн. науково-практич. інтернет-конф. ПДАА, кафедра рослинництва, 20-21 квіт. 2016 р. Полтава: Полтавська державна аграрна академія, 2016. С. 148-154.
5. Філоненко С.В., Тюпка М.В. Формування насінневої продуктивності висадків цукрових буряків за обробки садивних коренеплодів регулятором росту «Грейнактив-С». *Збалансований розвиток агроecosистем України: сучасний погляд та інновації* : матеріали ІІІ Всеукраїн. науково-практич.

- конферен. ПДАА, каф. землеробства і агрохімії ім. В.І. Сазанова, 21 листоп. 2019 р. Полтава: РВВ ПДАА, 2019. С. 151-153.
6. Шамсутдінова А.В. Застосування системи удобрення мікродобривами при біоадаптивній технології вирощування цукрових буряків. *Цукрові буряки*. 2016. №3. С. 13-14.
 7. Ярошко М. Мікроелементи живлення цукрових буряків. *Агроном*. 2013. №4. С.98-100.

Filonenko S.V., Raida V.V. Productive potential of sugar beets with foliar application of microfertilizers. As a result of a two-year field experiment it was found that in the zone of insufficient moisture foliar application of microfertilizers Micro-Mineralis (Beets), Avangard R Beets and InterMag Sugar beets for growing beets of sugar hybrids Khorol and Bulava is expedient and effective. The best over the years of research was the application of microfertilizer InterMag Sugar beet twice at doses of 2 l / ha: the first time - in the phase of 2-4 pairs of true leaves, the second - in the phase of the beginning of leaf closure between rows.

УДК633.31:631.8-022.513:546.27/.77:631.53.01:631.559

ВПЛИВ МІКРОДОБРИВ МОЛІБДЕНУ І БОРУ НА НАСІННЄВУ ПРОДУКТИВНІСТЬ ЛЮЦЕРНИ

Четверик О. О., кандидат с.-г. н., старший викладач кафедри селекції, насінництва і генетики

Кіяшко Д. А., здобувач СВО Магістр за спеціальністю 201 – Агрономія

Полтавський державний аграрний університет

У роботі вирішувалося питання впливу мікродобрив молібдену і бору на насіннєву продуктивність люцерни. Встановлено, що позакореневий спосіб внесення мікродобрив на насіннєвих посівах люцерни сприяє не тільки підвищенню насіннєвої продуктивності, але і в деякій мірі покращує посівні якості насіння цієї культури.

Люцерна надзвичайно цінна та популярна у світі кормова культура. Посіви люцерни використовують на різні цілі: випасання худоби, зелений корм, сіно, сінаж, силос та люцернове борошно. [4]. Люцерна в свою чергу високоврожайна